

Plats och tid	Digitalt via Teams kl. 08:30-16:00
Beslutande ledamöter	Jörgen Larsson (C) (Ordförande) Jonas Andersson (S) (Vice ordförande) §§1-2, §§5-7 Karin Ekblom (M) Sonny Hoffman (V) §§3-4 ersätter Jonas Andersson (S) (Vice ordförande) Conny Wahlström (MP) Mona Modin (S) ersätter Maria Jakobsson (S)
Ej tjänstgörande ersättare	Annika Nordell (L) §§1-6 Johannes Andersson (C) Sonny Hoffman (V) §§1-2, §§5-6 Maria Jakobsson (S)
Övriga närvarande	Marie Nordmark Elsa Persson Olle Tiderman (Projektledare Norrtåg) §2 Mathias Holmlund (Enhetschef SÅK) §4 Erik Sjaunja (Kollektivtrafikstrateg) §5, §7 Henrik Strömberg (Kvalificerad handläggare) §§5-7 Lisa Wallin §5, §7 Karin Jonsson (Krokoms kommun) §7 Susanne Hansson (Strömsunds kommun) §7 Mikael Westin (Ragunda kommun) §7 Magnus Andersson (Östersunds kommun) §7
Utsetts att justera	Conny Wahlström (MP)
Justeringens plats och tid	Digitalt , 2022-02-18 00:00
Justerat av	Ordförande Jörgen Larsson (C) Justerande Conny Wahlström (MP) Sekreterare Elsa Persson

ANSLAG/BEVIS	Justering har tillkännagivits på Region Jämtland Härjedalens anslagstavla		
Organ	Utskott för kollektivtrafikfrågor		
Sammanträdesdatum	2022-02-11		
Datum för anslags uppsättande	2022-02-18	Datum för anslags nedtagande	2022-03-11
Förvaringsplats för protokollet	Samordningskansliet		

Signerat med Formpipes Signeringsportal

Utdragsbestyrkande

Utskott för kollektivtrafikfrågor

Mötesdatum

2022-02-11

Protokollet omfattar §§1-7

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

ÄRENDELISTA

- §1 Fastställande av föredragningslistan
- §2 Information Norrtåg
- §3 Årsplanering utskott för kollektivtrafikfrågor 2022
- §4 Årsrapport Särskild kollektivtrafik 2021 (SÄK)
- §5 Informations- och diskussionsärenden
- §6 Upphandling Allmän kollektivtrafik Åre 2023
- §7 Dialogmöte med länets kommuner

§1

Fastställande av föredragningslistan

Sammanfattning

Enligt reglemente för utskottet har preliminär föredragningslista över de ärenden som avses bli behandlade vid sammanträdet utsänts till ledamöter och ersättare.

Punkt 8. *Initiativärende från Jonas Andersson (S) om fria bussresor för seniorer utgår.*

Beslut

Preliminär föredragningslista, med förändring enligt ovanstående, fastställs som slutlig föredragningslista.

Paragrafen är justerad

§2

Information Norrtåg

Sammanfattning

Olle Tiderman, projektledare Norrtåg, återger en statusuppdatering av Tågstrategi Norrtåg med stöd av PPT-bilder. Inledningsvis presenteras grafer över resandet vecka för vecka under covid-19 pandemin. Graferna för respektive år, 2019, 2020 och 2021 förklarar följa pandemins utveckling. Av grafen för 2021 går det att utläsa att resandet ökade efter sommaren, för att sedan avta i slutet av året. Det förklaras bero på att nya restriktioner infördes av nämnd anledning. Innan pandemins utbrott, under perioden 2013-2019, skedde en resandeökning med 28 % hos Norrtågs medresenärer.

Vidare presenteras ett potentiellt scenario för tidsperioden 2021-2035. Scenariot kan beskrivas i två delar, vilka är: infrastruktur och trafik. Utmärkande för tidsperioden lyfts utvecklingen av Mittbanan, som i huvudsak innefattar att uppnå stabil trafik. Det förklaras kunna ske genom snabbare restid och mer effektiv trafik mot Trondheim. Frågan om samverkan med grannländerna Norge och Finland finns också med som en del i utvecklingsarbetet. I arbetet med Mittstråket beskrivs utvecklingen av befintlig trafik, infrastruktur, möjliga nya sträckor och parallell trafik som centrala frågor att ta ställning till. Utvecklingen av infrastrukturen och trafiken beskrivs också spela en viktig roll i samhällsutvecklingen för näringsliv, service och befolkning. Mittstråket kan ur flera aspekter förklaras ligga till grund för den regionala utvecklingen. Bland annat genom Östersunds sjukhus med ett hundratal vårdplatser och cirka 2500 anställda samt sjukhuset i Sundsvall med något färre vårdplatser och anställda. Städerna längs Mittstråket präglas också av ett flertalet statliga verksamheter. Längs banan finns också nära anslutning till större flygplatser, därutöver har Östersund daglig förbindelse med Stockholm. Även universitet finns belägna längs med Mittstråket. En del av utvecklingen av infrastrukturen för Mittstråket innefattar en hastighetsoptimering. Utifrån ett stapeldiagram redogörs möjlig tidsvinst för regionaltåg.

Det framhålls att trafikeringsutredningar och trafikekonomi utgör underlag för arbetet. Syftet med utredningarna är att visa på vad olika trafikeringsutbud ger för effekter på resande, identifiera infrastrukturåtgärder och dimensionerande fordon samt ge en prognos för trafikekonomi utifrån olika utredningsalternativ. Olika trafiklösningar ger i sin tur olika effekter på trafikekonomi och fordonsbehov.

Slutligen presenteras principitidtabeller och tidtabeller för expresstider, trafik Norge efter elektrifiering, trafik Ånge-Ljusdal, trafik Umeå-Sollefteå-Östersund och trafik Inlandsbanan, vilka är framarbetade i trafikeringsutredningar.

Paragrafen är justerad

§3

Årsplanering utskott för kollektivtrafikfrågor 2022 (RUN/52/2021)

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden har vid sitt sammanträde den 14 december, § 206, fastställt utskottets uppdrag för 2022. Utskottet ska utifrån nämndens uppdrag upprätta en preliminär årsplanering för sina sammanträden under kommande år. Utskottet fastställde sina sammanträdestider i september 2021, § 15.

Återkommande informations- och diskussionsärenden

Följande frågor ska följas löpande vid utskottets sammanträden:

- Östersundslänken och utveckling av stadstrafiken
- Coronapandemins långsiktiga effekter på kollektivtrafiken
- Ekonomi; Indexutveckling och intäkter
- Gemensam tågstrategi för norrlandsläna
- Påbörjade trafikupphandlingar
- Fördjupningar utifrån aktuella strategier och prioriterade åtgärder i trafikförsörjningsprogrammet
- Andra för verksamheten aktuella frågor inom kollektivtrafikområdet
- Information från samverkansforum/styrgrupper/nätverk

Preliminär årsplanering per sammanträde

11 februari:

- Årsplanering 2022
- Årsrapport Särskild kollektivtrafik 2021
- Diskussion inför gemensam planeringsdag för regionstyrelse och nämnder den 1 mars utifrån årsbokslut 2021
- Fokusområde: Norrtåg
- Dialog med kommunerna

14 april:

- Fokusområde: SJ
- Uppföljning Trafikförsörjningsprogram (inför att uppföljningen ska behandlas i nämnden)
- Diskussion inför gemensam budgetdag för regionstyrelse och nämnder den 8 juni

9 juni:

- Fokusområde: Utveckla arbetet med avtalsuppföljning för trafikavtal (Mål i nämndens verksamhetsplan 2022)

Utskott för kollektivtrafikfrågor

2022-02-11

- Uppföljande diskussion utifrån gemensam budgetdag för regionstyrelse och nämnder den 8 juni

23 september:

- Diskussion och inspel inför nämndens verksamhetsplanering 2023
- Dialog med kommunerna

3 november:

- Fokusområde: Öka det kollektiva resandet (Mål i nämndens verksamhetsplan 2022)
- Trafikplan 2024

1 december:

- Uppföljning av utskottet 2022 (till RUN 13 december)

Beslutsunderlag

- Årsplanering utskott för kollektivtrafikfrågor 2022
- §206 Regionala utvecklingsnämnden Uppdrag till regionala utvecklingsnämndens utskott för kollektivtrafikfrågor 2022

Paragrafen är justerad

§4

Årsrapport Särskild kollektivtrafik 2021 (SÄK) (RUN/9/2022)

Sammanfattning

Mathias Holmlund, enhetschef särskild kollektivtrafik, ger en redogörelse av särskilda kollektivtrafikens årsrapport för år 2021. Den särskilda kollektivtrafiken tar varje år fram en årsrapport och verksamhetsberättelse. Mathias presenterar delar av rapporten, däribland påverkan av covid-19 pandemin på den särskilda kollektivtrafiken. Det framhålls att året likt föregående år har präglats av rådande pandemi, som bland annat har påverkat resvanor och ekonomin i stor utsträckning. Påverkan har succesivt minskat under året i takt med ökad vaccinationsgrad samt lättade restriktioner. Såväl färdtjänst som sjukresor har följt pandemins utveckling.

Beslutsunderlag

- Årsrapport Särskild kollektivtrafik (SÄK) 2021

Paragrafen är justerad

§5

Informations- och diskussionsärenden (RUN/6/2022)

Sammanfattning

Coronaläget, extremväder och trafikprioriteringar. Marie Nordmark, områdeschef kollektivtrafik, återger en statusuppdatering av coronaläget, extremväder och aktuella trafikprioriteringar. Det beskrivs att lättade restriktioner inom kollektivtrafiken började gälla i samband med att de nationella restriktionerna upphävdes den 9 februari. I det fortsatta arbetet, efter lättade restriktioner, är två centrala delar att välkomna resenärerna tillbaka och säkra inkomsten. Vad gäller extremväder har vädersituationer under vintern krävt snabba omställningar inom kollektivtrafiken. I beredskap för kommande extremvädersituationer har en handlingsplan framarbetats. Till grund för planen är ett nytt vädervarningssystem från SMHI, där konsekvensbaserade vädervarningar går att utläsa. På grund av pandemin och extremvädersituationer har trafikprioriteringar inom kollektivtrafiken varit nödvändiga.

Ekonomi, bokslut och budget 2022. Lisa Wallin, controller, redogör för ekonomi och resande under 2021 samt förutsättningar inför 2022. Utifrån grafer presenteras det totala resandet för åren 2014-2021. Främst utpekas åren 2019-2021, där resandet under 2019 var 6 400 000 respektive 40 000 år 2021. Därefter illustreras resandet i grafer per månad under 2019-2021 samt resandet under samma period inklusive januari månad 2022. Sammantaget går det att utläsa att resandet har följt pandemins utveckling. Det ekonomiska utfallet per 2021 presenteras. Det ekonomiska utfallet avviker med cirka 6 mkr från budget för 2021. Kostnadsutvecklingen för trafikavtalen 2016-2021 återges, för vilka det går att konstatera att bränsleindex ökat kraftigt under det senaste året. Därefter presenteras budgeten för 2022. Nettoramsbudget för 2022 uppgår till drygt 242 848 mkr. Det redogörs för intäkter i budget, dels faktiska intäkter under perioden 2019-2021 inklusive januari månad 2022 dels prognostiserade intäkter i budget under 2022.

Rättsprocesser, aktuellt läge. Marie Nordmark, områdeschef kollektivtrafik, ger en kort redogörelse av aktuellt läge i rättsprocesser.

Aktuella trafikupphandlingar. Henrik Strömberg, kvalificerad handläggare, återger en kort information om två pågående trafikupphandlingar. Det framhålls att upphandling av stadstrafik i Östersund och upphandling allmän kollektivtrafik Åre 2023 arbetas med.

Lägesrapport: Östersundslänken. Erik Sjaunja, kollektivtrafikstrateg, återger en statusuppdatering av projektet Östersundslänken. Inledningsvis presenteras en illustrerad bild över Östersundslänken samt planerade hållplatser. Närmare förklaras planerad projektering för hållplatserna Hofvallen och Jamtli. Vid Hofvallen planeras personalutrymme och uppställning av bussar, vilket måste finnas när den befintliga stationen tas bort. Vid Jamtli undersöks möjligheten till justerat hållplatsläge och vändmöjligheten i cirkulationen. Vid sjukhuset planeras plats för fyra bussar i vardera riktning. För att uppnå optimal lösning i

frågan förs dialog med Region Jämtland Härjedalens fastighetsavdelning och Östersunds kommun. Vidare beskrivs några av de aspekter som behöver beaktas i och med etableringen av en ny huvudhållplats i centrum. Bland annat framförs det att den nuvarande turistbyrån måste tillgänglighetsanpassas för att utgöra en ny vänthall. Det framhålls också att väderskydd behöver etableras på västra sidan av Kyrkgatan. Det belys att ombyggnationen inte bör bli till det sämre, utan hålla samma eller bättre standard än nuvarande lösning. Slutligen presenteras förslag till projektering för järnvägsstationen, vilken utgör en del i projektet Östersundslänken.

Paragrafen är justerad

§6

Upphandling Allmän kollektivtrafik Åre 2023 (RUN/637/2020)

Sammanfattning

Henrik Strömberg, kvalificerad handläggare, redogör med stöd av PPT-bilder för upphandling allmän kollektivtrafik Åre 2023. Målsättningen är att regionala utvecklingsnämndens ska fatta ett inriktningsbeslut kring upphandlingsunderlaget vid sitt sammanträde den 22 februari. Inledningsvis presenteras huvudsakliga frågor i upphandlingen vara depåer och uppställningsplatser, trafikutbud, fordon och avtalsform samt avtalslängd. Vad gäller depåer och uppställningsplatser är det föreslaget att trafikföretagen ska ta ett helhetsansvar, då kommunen eller regionen inte har färdig mark för ändamålet. Det kan förstås kräva snabb hantering för etablering, men också minska risken för konkurrens. Gällande trafikutbudet i upphandlingen presenteras bland annat viss förtätning på linje 157 Mörsil-Duved, turer västerut på morgonen för linje 155 och 156, förstärkning av delsträckor, resursutnyttjande/merutnyttjande och samarbete med Skistar. I frågan om val av fordon och drivmedel behöver flera faktorer ställas mot varandra. Innebörden och följderna av att använda sig av biogas, el (batteri), biodisel (HVO/RME) och vätgas förklaras, vilka noggrant måste övervägas i upphandlingen. Ändamålet för upphandlingen har också inverkan på valet av fordon samt utformningen av fordon. Det presenteras att varierande fordon föreslås för sträckorna 155 och 156, linje 157 och destinationstrafik.

Paragrafen är justerad

§7

Dialogmöte med länets kommuner

Sammanfattning

I samband med att regionala utvecklingsnämndens utskott för kollektivtrafikfrågor fastställde sina sammanträdestider för 2022 (§15/2021) beslutades även att länets kommuner ska bjudas in till gemensam dialog om kollektivtrafiken i samband med utskottets sammanträde i februari och i september. Vid dagens sammanträde deltar representanter från fyra av länets åtta kommuner.

Marie Nordmark, områdeschef kollektivtrafik, berättar om **trafikprioriteringar** som varit nödvändiga mot bakgrund av **coronaläget** och **extremvädersituationer** som uppstått under vintern.

Erik Sjaunja, kollektivtrafikstrateg, berättar om projektet **Östersundslänken**. I presentationen visas bland annat skisser av hållplatserna Jamtli/Hofvallen, sjukhuset, centrum och Gustavs III-torg samt järnvägssituationen.

Henrik Strömberg, kvalificerad handläggare, återger information om **aktuella upphandlingsfrågor**. Upphandling allmän kollektivtrafik Åre 2023 och upphandling Krokoms-Strömsund framhålls vara aktuella upphandlingsfrågor. I båda upphandlingarna behöver flera centrala frågor behandlas.

Lisa Walin, controller, återger en **ekonomisk rapport** för 2021 samt redogör för budget 2022. Utmärkande belys de växande kostnaderna för bränslekostnaderna.

Marie Nordmark, område kollektivtrafik, och Lisa Walin, controller, informerar kort om **ungdomskort**. Det informeras om att det pågår en utredning gällande ungdomskort, för att undersöka kostnader och nyttan med detta. I utredningen kommer bland annat en dialog att föras med skolskjutshandläggarna i kommunerna.

Paragrafen är justerad